

Remissvar avseende Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13)

Bakgrund

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket, vars uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag. I betänkandet som detta remissvar avser ges förslag som dels skulle kunna få effekter för företag, och som dels skulle kunna få effekter för Regelrådets verksamhet. Av denna anledning ger Regelrådet ett särskilt remissvar på den del som rör Regelrådets verksamhet, men yttrar sig som vanligt separat över den del som kan få effekter för företag.

Förslaget

Utredningens syfte anges ha varit att undersöka möjligheterna att på olika sätt underlätta för det civila samhällets organisationer att bedriva sin verksamhet. Bland annat anges i utredningen att civilsamhällets organisationer upplever att de ibland drabbas av regelverk som inte är anpassade efter civilsamhällets förutsättningar, och att konsekvenserna för det civila samhällets organisationer bör analyseras och redovisas i ett tidigt skede för att kunna utgöra underlag för politikens utformning och åtgärder.

Utredningen föreslår att det införs ett krav i 15 § kommittéförordningen (1998:1474) på att om förslagen i ett betänkande har betydelse för villkoren för det civila samhällets organisationer ska konsekvenserna i det avseendet redovisas i betänkandet. Vidare föreslås det att det införs ett krav i 7a § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning om att förvaltningsmyndigheter ska göra en konsekvensutredning avseende vilka effekter som ett genomförande av nya eller ändrade regler får för organisationer inom det civila samhället. Det anges att en sådan konsekvensutredning ska innehålla en särskild redogörelse för de överväganden som myndigheten gjort avseende vilka verksamhetsområden som bedöms beröras, i vilka avseenden regleringen kan komma att påverka dessa och om särskilda hänsyn behöver tas till organisationerna vid reglernas utformning. Det anges i utredningen att Regelrådets granskning, vilken sker ur ett företagsperspektiv, även skulle kunna inrymma det civila samhällets organisationer.

Regelrådets synpunkter

Enligt förordning (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket ska Regelrådet bl. a. yttra sig över konsekvensutredningar som upprättats i enlighet med 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) konsekvensutredning vid regelgivning och som legat till grund för ett förslag till föreskrifter som kan få effekter av betydelse för företag. Regelrådet har tolkat uppdraget att granskningen omfattar samtliga företag med vinstsyfte, medan aktörer som bedriver näringsverksamhet utan vinstsyfte kan omfattas av granskningen i den mån det får en konkurrenspåverkan i förhållande till företag med vinstsyfte.

Regelrådet anser att en ökad utredning av, och medvetenhet om, konsekvenserna av olika regelförslag för organisationer i det civila samhället i sig är positivt. Regelrådet ställer sig emellertid frågande till om en sådan utredning kan göras på ett meningsfullt sätt. Regelrådet anser, som även anges i utredningen, att förutsättningarna för att bedöma konsekvenser för det civila samhällets organisationer är mycket begränsade. Precis som anges i utredningen finns det endast begränsad information och statistik att tillgå gällande denna sektor, vilket försvårar möjligheterna att ge en fullständig bild av de

ekonomiska konsekvenserna av olika förslag för sektorn. Den civila samhällssektorn präglas dessutom av en oerhörd mångfald och omfattar en mängd olika typer av verksamheter, vilket försvårar konsekvensutredningsarbetet ytterligare.

När det gäller granskningsorgan med syfte att granska konsekvensutredningar utifrån organisationer inom det civila samhällets perspektiv anser Regelrådet att detta ställer krav på såväl kompetens som resurser som Regelrådet inte besitter. Regelrådet anser att om en sådan granskning är önskvärd bör ett separat organ med lämplig kompetens inrättas.

Sammanfattande synpunkter

Regelrådet anser:

- Att en ökad ambition att utreda konsekvenser av regelförslag för organisationer i det civila samhället i sig är positivt. Regelrådet önskar dock betona att de praktiska svårigheter som existerar när det gäller bland annat brist på information och statistik avseende denna sektor gör det mycket svårt att utreda konsekvenserna för organisationer inom det civila samhället på ett meningsfullt sätt.
- Att Regelrådet inte är lämpat att granska kvaliteten på konsekvensutredningar som fokuserar på organisationer inom det civila samhället.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 8 juni 2016.

I beslutet deltog Samuel Engblom, ordförande, Claes Norberg och Yvonne von Friedrichs.

Ärendet föredrogs av Caroline Wigerstad.

Samuel Engblom
Ordförande

Caroline Wigerstad
Föredragande